

AB Merinos Del 1 (2)

AB Merinos grundades år 1891 av dottersonen till Sven Ericson i Rydboholm, Gustaf Håkanson, tillsammans med Emil Jagenburg. Företaget var det äldsta i landet av sin typ, och således ett initiativ mot den vid den här tiden konkurrerande staden Norrköping. Samma år 1891 uppfördes en första fabriksbyggnad, eventuellt ritad av Emil Jagenburg. De första åren sysselsattes 20-25 personer i väveriet. Företaget utmärkte sig genom sin tillverkning av lätta klänningstyger i ylle av sk Gera-Greiz typ, en tillverkning som företaget var först med i landet. Vid sekelskiftet hade verksamheten utökats och det egna färgeriet och appreturverket tillsammans med väveriet sysselsatte totalt 65 personer. 1916–1920 genomfördes omfattande om- och tillbyggnader till viss del beroende på att fabriken elektrifierades år 1916. Företaget såldes 1929 och ingick därefter i Kilsundskoncernen. Textilproduktionen avvecklades 1965 i samband med en fusion mellan Kilsundskoncernen och Svenska Yllekoncernen då Saxylle Kilsund AB bildades. I byggnaderna finns idag ett dussintal mindre företag i olika branscher. Byggnaden är en väveribyggnad med brunröda tegelfasader ursprungligen uppförd i två våningar år 1891. Arkitekten är okänd, eventuellt har företagsledaren Emil Jagenburg varit delaktig när ritningarna färdigställdes.

Här är en bild som jag fotograferade den 25 april 2022. Här ser vi den äldsta delen av byggnaden och den är då påbyggd och sedan har man på ett dåligt sätt tillbyggd vid tornet på byggnaden.

Byggnaden tillbyggdes mot söder och höjdes till tre våningar år 1916 efter ritningar av arkitekt Lars Kellman. Byggnaden fick i samband med ombyggnaden ett för Lars Kellman kännetecknande formspråk med detaljrik mönstermurning och fönsterpartier samlade till gavlarna. I bottenvåningen har gavlarna även tydligt utskjutande strävpelare.

Byggnaden utnyttjades ursprungligen för vävning i två plan. Efter utbyggnaden fanns väveri i två plan men på andra våning fanns även varpning. Rullning, spolning och avsyning fanns på tredje våningen. Väveribyggnaden tillbyggdes med en mindre del i ett plan år 1935 efter ritningar av Nils Sörensen.

Borås äldsta bevarade shedtaksbyggnad finns inbyggd i detta komplex men man ser detta nere vid Viskan

Den röda tegelbyggnaden i ett plan uppfördes år 1891 men är senare tillbyggd vid ett flertal tillfällen. Mot norr tillkom en ny färgeridel, som uppfördes i ett plan med shedtak år 1917 efter ritningar av Lars Kellman. Byggnaden utvidgades ytterligare mot söder år 1940 med en del som numera har en relativt nyupptagen stor port i den västra fasaden.

Byggnadens senaste tillskott är en relativt liten utbyggnad från 1980 ritad av Nils Erik Dalström Ingenjörbyrå. Den ritades som utökning av en befintlig verkstad och kontor med något avvikande höjd och fasad. Delar av byggnaden har idag putsade ljusst, rosaröda fasader vilka ur antikvarisk synvinkel måste anses som mindre lyckade.